

**we houden
het veilig**

Uitvoeringsprogramma (UVP) Utrechtse Heuvelrug 2025-2026

**GEMEENTE
UTRECHTSE HEUVELRUG**

Introductie

Het Integraal Veiligheidsplan (IVP) Heuvelrug 2023-2026 is het vierjarig beleidskader waarin wij focus aanbrengen en afspraken maken over de inzet en prioriteiten op het gebied van veiligheid voor de komende tijd. Dat doen we samen met vier buurgemeenten (Renswoude, Rhenen, Veenendaal en Wijk bij Duurstede), politie en Openbaar Ministerie (OM). Dit beleidskader concretiseren we in een tweejarig Uitvoeringsprogramma (UVP), wat nu in concept voor u ligt. Hierin is opgenomen wat we op de geprioriteerde thema's komende twee jaar doen om de in het IVP vastgestelde doelstellingen te bereiken. Het IVP wordt door de gemeenteraad vastgesteld. Het UVP door het college van B&W.

Dit UVP bestaat uit twee delen: een gezamenlijk (basisteam-breed) deel en een lokaal deel.

In het gezamenlijk deel (hoofdstuk 1) staat beschreven welke inspanningen we de komende twee jaar verrichten om de ambities op het gebied van ondermijning, digitale veiligheid en maatschappelijke onrust te realiseren. We vertalen de doelstellingen uit het IVP naar concrete uitvoering.

Naast de gezamenlijke focus op genoemde thema's heeft elke gemeente een eigen lokale aanpak en aanvullende lokale aandachtspunten voor de komende beleidsperiode in beeld. In het lokale deel van dit UVP is een concrete uitwerking daarvan opgenomen (hoofdstuk 2). Daar waar ook in de lokale onderwerpen overlap zit en/of samenwerking met anderen gemeenten mogelijk is, laten we dat natuurlijk niet onbenut.

De focus ligt de komende periode op de voorgenomen basisteam-brede én lokale prioriteiten. Op deze gebieden investeren we als het ware extra. Maar daarnaast vindt ook regulier werk op het gebied van veiligheid plaats en worden vaste taken uitgevoerd. De uitdaging is zo adequaat mogelijk in te spelen op (nieuwe) ontwikkelingen zonder aandacht te verliezen voor de structureel relevante vraagstukken.

1. Gezamenlijke prioriteiten

Ondermijning, digitale veiligheid en maatschappelijke onrust zijn de drie prioriteiten waarin we nadrukkelijk samen optrekken en waarvoor we de aanpak op basisteam-breed niveau afstemmen en vormgeven. In dit hoofdstuk staat beschreven welke inspanningen we de komende twee jaar verrichten om de ambities op deze drie thema's te realiseren. We vertalen de doelstellingen uit het IVP naar concrete uitvoering en voorgenomen acties of maatregelen.

1.1. Ondermijning

DOELSTELLING

We versterken onze gezamenlijke informatiepositie, zetten beschikbare capaciteit probleemgericht in en maken het zichtbaar moeilijker om criminele activiteiten te ontplooiën in ons gebied.

DIT GAAN WE DOEN

We ontwikkelen de lokale ondermijningsoverleggen in de vijf gemeenten verder door, zodat processtappen in lokale casuïstiek eenduidig worden doorlopen en er voldoende oog is voor het kiezen van efficiënte korte termijn interventies.

We realiseren een gezamenlijk informatiesysteem voor ondermijningssignalen- en casuïstiek.

We ronden het onderzoek naar de mogelijke inzet van gemeentelijk ANPR-toezicht ten behoeve van de aanpak van ondermijning af.

We analyseren bedrijventerreinen op de aanwezigheid van signalen van ondermijning, zodat we hier bij (integrale) controles gericht op kunnen inzetten.

We maken in samenwerking met het RIEC en de politie gebruik van remote sensing (satelliettechnologie) bij het in kaart brengen en analyseren van criminele structuren in het buitengebied.

We vergelijken de APV's en beleidsregels en bepalen wat nodig is om tot een meer eenduidige bestuursrechtelijke aanpak van ondermijning te komen en de impact te vergroten.

We bereiden integrale controles in gezamenlijkheid voor, maken daarbij gebruik van de kennis en expertise van het 'Team Operationele Versterking' van het RIEC Midden-Nederland en zetten extra in op samenwerking met verschillende instanties.

DOELSTELLING

Het in beeld brengen van risicovolle plekken en branches binnen ons basisteam, zodat wij de beschikbare capaciteit probleemgericht kunnen inzetten.

DIT GAAN WE DOEN

We realiseren in elke gemeente een lokaal jeugdoverleg, waar signalen die betrekking hebben op jonge aanwas worden besproken en integraal worden opgepakt.

We geven voorlichting aan jongeren, ouders en/of scholen om hen te informeren over de risico's die gepaard gaan met criminele activiteiten.

We geven voorlichting aan interne collega's en eerstelijnsprofessionals om hen te informeren over de signalen van jonge aanwas en handelingsperspectief te bieden.

DOELSTELLING

We richten ons op het versterken van de bestuurlijke en maatschappelijke weerbaarheid tegen ondermijning.

DIT GAAN WE DOEN

We stellen actief en toegankelijk informatie beschikbaar aan inwoners en ondernemers (door bijvoorbeeld een MMA-campagne) om signalen van ondermijning te herkennen.

We vergroten de meldingsbereid door uniforme en herkenbare meldingsroutes aan te reiken aan inwoners, bedrijven en interne collega's.

We realiseren elk jaar een themasessie (bijv. mensenhandel of zorgfraude) gericht op de weerbaarheid van politiek, bestuur en interne organisaties, bijvoorbeeld tijdens de Week tegen Ondernijning.

1.2. Digitale veiligheid

DOELSTELLING

We versterken de digitale weerbaarheid van inwoners door op laagdrempelige wijze informatie beschikbaar te stellen en kennis en vaardigheden aan te bieden die de kans op slachtofferschap verlagen. We hanteren daarbij een brede benadering waarin de doelgroepen senioren, jongeren en ondernemers evenredig aandacht krijgen.

DIT GAAN WE DOEN

We zorgen voor structurele communicatie zodat inwoners en ondernemers regelmatig worden geïnformeerd.

We organiseren een voorlichtingsbijeenkomst/actie die gericht is op de doelgroep senioren.

We organiseren een voorlichtingsbijeenkomst/actie die gericht is op de doelgroep jongeren.

We organiseren, in samenwerking met het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid en het Platform Veilig Ondernemen, een activiteit voor de doelgroep ondernemers.

We zetten gamen met de politie in om in contact te komen met (moeilijk bereikbare) jeugd en met hen in gesprek te gaan over digitale veiligheid.

We bieden inwoners een e-learning aan om hen bewust te maken van de gevaren van digitale criminaliteit en hen digitaal weerbaarder te maken.

DOELSTELLING

We onderzoeken de mogelijkheden om een repressieve dadergerichte aanpak te ontwikkelen, dit om vergroot slachtofferschap te voorkomen.

DIT GAAN WE DOEN

We continueren en verbeteren in samenwerking met de politie een dadergerichte aanpak, waar onder andere het voeren van stopgesprekken met daders van digitale criminaliteit onderdeel van uitmaakt.

DOELSTELLING

We werken aan het borgen en delen van de organisatorische kennis en kunde ten aanzien van nieuwe digitale ontwikkelingen en bestuurlijke bevoegdheden.

DIT GAAN WE DOEN

We volgen de ontwikkelingen met betrekking tot de inzet van bestuurlijke handhaving in het digitale domein en implementeren deze waar mogelijk.

We volgen in gezamenlijkheid educatieve bijeenkomsten die gericht zijn op (on)veiligheid in het digitale domein, het bieden van handelingsperspectief en het toepassen van het bestuurlijk instrumentarium.

We versterken de positie van de digitale wijkagent en krijgen (van de politie) actuele informatie en cijfers ten behoeve van onze aanpak.

1.3. Maatschappelijke onrust

DOELSTELLING

We blijven werken aan het vergroten van onze kennis en expertise door het gezamenlijk oefenen en het volgen van opleidingen over (nood)bevoegdheden van burgemeesters, de Wet openbare manifestaties en contra-terrorisme, extremisme en radicalisering (CTER). Specifieke aandacht is er voor nieuwe (digitale) vormen van maatschappelijke onrust.

DIT GAAN WE DOEN

We sluiten aan bij landelijke en regionale congressen en bijeenkomsten over maatschappelijke onrust en daaraan gerelateerde onderwerpen.

We volgen specialistische opleidingen (zoals jaarlijkse trainingen van het Rijksopleidingsinstituut Radicalisering) en bieden deze opleidingen ook aan bij partners en eerstelijnsprofessionals.

We delen lokale incidenten en gebeurtenissen basisteambreed op ambtelijk en bestuurlijk niveau door het standaard te agenderen voor de basisteam-brede gezagsdriehoek.

We organiseren, met alle leden van de basisteam-brede gezagsdriehoek, een simulatietraining ter preparatie op scenario's van maatschappelijke onrust.

DOELSTELLING

We prepareren ons gezamenlijk op diverse vormen van maatschappelijke onrust door één gezamenlijke handreiking te formuleren die inzicht biedt in onze werkwijze, mogelijke scenario's en bijbehorende bevoegdheden.

DIT GAAN WE DOEN

We werken de handreiking verder uit, waarbij we gebruik maken van de regionale kennis/input, en toetsen deze bij relevante partners.

We actualiseren (waar nodig) de handreiking en delen deze actief met partners.

2. Lokale prioriteiten

Samen bereiken we meer dan alleen en de hiervoor beschreven aanpak op de drie thema's wordt door de vijf gemeenten, politie en OM samen afgestemd en vormgegeven. Dat neemt niet weg dat de gemeente Utrechtse Heuvelrug te maken heeft met eigen wensen, behoeften en vraagstukken. Naast de inzet op de drie gezamenlijke prioriteiten heeft de gemeente Utrechtse Heuvelrug vanzelfsprekend de ruimte om de eigen capaciteit en middelen in te zetten voor lokale doelstellingen. In dit hoofdstuk wordt het lokaal maatwerk, zoals vastgelegd als lokale doelstelling in het IVP, uitgewerkt in concrete doelstellingen.

2.1. Ondernijning

Ondernijning is een onzichtbare vijand van ons allen. Het voorkomen en bestrijden van ondernijning is niet langer een trend, maar een vast onderdeel geworden van onze dagdagelijkse focus en werkzaamheden. Het tegengaan van een verwevenheid tussen de boven- en onderwereld is complex en uitdagend, maar geenszins onmogelijk. Wij staan voor een kordate gezamenlijke aanpak tegen ondernijning. Daarnaast zet de gemeente Utrechtse Heuvelrug, ter aanvulling op het gezamenlijk deel, zelfstandig in op het realiseren van onderstaande lokale maatregelen. Dit betreft ons maatwerk.

DOELSTELLING

Het versterken van de gezamenlijke informatiepositie, zodat we het zichtbaar moeilijker maken om criminele activiteiten te ontplooiën.

DIT GAAN WE DOEN

Wij werken integraal, gestructureerd en conform privacywetgeving samen met onze partners aan ondernijningscasuïstiek door een gemeenschappelijk zaakstelsel te implementeren.

Wij versterken onze informatiepositie door het gebruik van gemeentelijke luchtfoto's om het plannen van integrale controles te optimaliseren.

DOELSTELLING

Het in beeld brengen van risicovolle plekken en branches binnen onze gemeente, zodat wij de beschikbare capaciteit op basis van een sterke informatiepositie probleemgericht kunnen inzetten.

DIT GAAN WE DOEN

Wij organiseren in samenwerking met onze partners twee integrale controles per jaar.

Wij maken weloverwogen keuzes in het lokaal ondernijningsoverleg over de inzet van capaciteit.

Wij voorkomen heling en strafbare feiten door het implementeren van het 'Digitaal Opkopersregister' en het 'Digitaal Opkopersloket'.

Wij brengen potentieel kwetsbare gebieden in beeld door in samenwerking met het RIEC Midden-Nederland de gelegenheidskaart te actualiseren.

Wij dragen bij aan veilige en vitale vakantieparken. Dit doen we mede door het deelnemen aan een criminaliteitsbeeldanalyse op vakantieparken, geïnitieerd door de provincie Utrecht.

Wij werken aan de aanpak van ondermijnende criminaliteit op vakantieparken door met partners tot een informatiebeeld te komen, op basis waarvan we interventies kunnen inzetten. Wij sluiten hiervoor onder andere aan bij al bestaande trajecten, zoals de handhaving van permanente bewoning en proberen met de provincie, het RIEC en andere gemeenten tot een handavingsknelpunt op dit thema te komen.

DOELSTELLING

Het versterken van de bestuurlijke en maatschappelijke weerbaarheid tegen ondermijning.

DIT GAAN WE DOEN

Wij organiseren eens per jaar een bewustwordingsbijeenkomst voor de interne organisatie, het bestuur en/of de gemeenteraad.

Wij stellen een geactualiseerd BIBOB-beleid op en gaan hier organisatiebreed mee werken.

Wij vergroten onze bestuurlijke weerbaarheid door het opstellen en actueel houden van een gemeentelijke database met formats van alle relevante bestuurlijke handhavingsbevoegdheden.

Wij vergroten onze organisatorische weerbaarheid door te onderzoeken of het met regelmaat opvragen van een VOG-P toegepast kan worden op personeelsleden in kritische functies.

2.2. Digitale veiligheid

De digitalisering van onze samenleving heeft ons veel goeds gebracht, maar gaat ook gepaard meteen keerzijde. Digitale vormen van criminaliteit doen zich steeds vaker voor, ontwikkelen zich razendsnel en vormen een permanente dreiging. Het is steeds duidelijker dat digitale vormen van criminaliteit veel persoonlijk leed en in sommige gevallen zelfs maatschappij-ontwrichtende schade teweegbrengen. Alwaar het digitale domein zich constant opnieuw uitvindt en er nieuwe vormen van digitale criminaliteit voorkomen, geldt dit niet altijd voor de mate van bewustwording, weerbaarheid en beveiliging tegen deze relatief nieuwe vormen van onveiligheid. De gemeente Utrechtse Heuvelrug zet, ter aanvulling op het gezamenlijk deel, zelfstandig in op het realiseren van onderstaande lokale maatregelen. Dit betreft ons maatwerk.

DOELSTELLING

Wij hanteren een brede benadering waarin de doelgroepen (1) jongeren, (2) senioren en (3) ondernemers evenredig en passende voorlichting krijgen.

DIT GAAN WE DOEN

Wij werken in het organiseren van onze activiteiten waar mogelijk nauw samen met de (lokale) seniorenraden en bibliotheek om behoeften te inventariseren.

Jaarlijks bieden we alle onderwijslocaties de keuze uit diverse voorlichtingsactiviteiten van Stichting HALT en/of de politie.

Wij vergroten de bewustwording en weerbaarheid van inwoners en ondernemers door op laagdrempelige wijze informatie beschikbaar te stellen, of kennis en vaardigheden aan te bieden die de kans op slachtofferschap verlagen, bijvoorbeeld door het organiseren van bijeenkomsten.

We acteren op basis van de actualiteit en te voorziene thema's, bijvoorbeeld 'nepagenten'.

DOELSTELLING

We zijn als team up to date ten aanzien van nieuwe digitale ontwikkelingen en bestuurlijke bevoegdheden.

DIT GAAN WE DOEN

Wij blijven werken aan het borgen van de organisatorische kennis en kunde ten aanzien van nieuwe digitale ontwikkelingen en bestuurlijke bevoegdheden.

2.3. Zorg & veiligheid

Veel veiligheidsproblemen spelen zich af op het snijvlak van zorg en veiligheid. Het gaat veelal om personen bij wie sprake is van een opeenstapeling van sociale problemen én die daardoor kwetsbaar zijn om slachtoffer en/of verdachte te worden van criminaliteit en geweld. Dit tot gevolg heeft dat de deze personen vormen van ernstige overlast of onveiligheid voor zichzelf of hun omgeving veroorzaken. Voor personen met complexe sociale problemen, een verstandelijke beperking of psychische kwetsbaarheid en die tevens een veiligheidsrisico vormen is, naast de inzet van veiligheidspartners, altijd zorg of begeleiding nodig om het gedrag duurzaam te veranderen en de positie van de betrokkene te verbeteren. Een integrale aanpak door straf te combineren met zorg- en hulpverleningspartner is en blijft de aangewezen weg om deze problematiek aan te pakken.

De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het mogelijk maken van een op maat gemaakte sluitende aanpak voor individuen. Deze basis gaat in de komende twee jaar nog verder uitgebouwd worden.

DOELSTELLING

Wij werken integraal, gestructureerd en conform privacywetgeving samen met onze partners aan zorg- en veiligheidscasuïstiek.

DIT GAAN WE DOEN

We implementeren een gemeenschappelijk zaakstelsel, waar een module 'zorg en veiligheid' (naast ondermijning) onderdeel van is.

DOELSTELLING

Het adequaat oppakken van signalen van woonoverlast.

DIT GAAN WE DOEN

Wij implementeren buurtbemiddeling voor een periode van vijf jaar via een aanbestedingsprocedure.

Wij voeren, samen met de politie, structureel overleg met het Asielzoekerscentrum in Leersum over de leefbaarheid en veiligheid van bewoners en de omgeving.

We zetten waar mogelijk het bestuurlijk instrumentarium in, bijvoorbeeld de Wet aanpak woonoverlast.

DOELSTELLING

Het optimaliseren van de aanpak van personen met onbegrepen gedrag.

UITVOERING

We continueren en optimaliseren waar nodig de Persoonsgerichte aanpak (PGA).

DOELSTELLING

Het continueren van de uitvoeringspraktijk binnen het zorg- en veiligheidsdomein.

DIT GAAN WE DOEN

Wij dragen bij aan de maatschappelijke acceptatie van minderheidsgroepen en acteren kortdaat op signalen van discriminatie.

We handelen adequaat op signalen van op het snijvlak van zorg en veiligheid en schalen op wanneer nodig.

We organiseren jaarlijks een bijeenkomst voor zorg- en veiligheidsprofessionals voor het kennen en gekend worden en het waar nodig updaten van (opschalings-) structuren.

2.4. Jeugd & veiligheid

Inwoners zien zich meer dan eens geconfronteerd met overlast door jeugd in buurten en wijken, waardoor de openbare orde en veiligheid in het geding kan komen en het woon- en leefklimaat wordt aangetast. Overlast in de openbare buitenruimte kan een grote invloed hebben op de veiligheidsbeleving van de inwoners. Jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit zijn maatschappelijke veiligheidsproblemen die met elkaar verbonden zijn en vooral de combinatie tussen overlast en criminaliteit heeft een negatief effect op de leefbaarheid.

DOELSTELLING

Het voorkomen van dader- en slachtofferschap onder jongeren.

DIT GAAN WE DOEN

Wij blijven in samenwerking met Stichting HALT voor aanvullende preventieve inzet om jeugdcriminaliteit en recidive te voorkomen.

Wij verkennen in samenspraak met politie en schoolbesturen de mogelijkheden te komen tot een hernieuwde samenwerking en 'Convenant Veilige Scholen'.

DOELSTELLING

Het verder terugdringen van jeugdoverlast en -criminaliteit.

DIT GAAN WE DOEN

Wij inventariseren in samenwerking met het Sociaal Dorpsteam de behoefte aan (additionele) jongerenontmoetingsplaatsen bij de jongeren in de diverse woonplaatsen.

Wij participeren in het realiseren van een brede integrale preventieve aanpak van jeugdoverlast.

Wij zetten ten opzichte van structureel en ernstig jeugdoverlast in de gemeente waar nodig/ mogelijk bestuurlijke handhavingsmiddelen in.

We implementeren een Persoongerichte aanpak (PGA) 'jeugd'.

Waar mogelijk melden we een jeugdige, welke in aanraking is gekomen met criminaliteit, aan voor de Persoongerichte aanpak (PGA).

3. Regulier werk en vaste taken

De doelstellingen uit het IVP en de concrete maatregelen uit het UVP gaan allen in op nieuwe ontwikkelingen. Echter, er is meer dan dat alleen. Een groot deel van de capaciteit binnen het team Openbare Orde & Veiligheid gaat uit naar reguliere taken. En het blijft altijd een balans tussen beleids- en ad hoc zaken.

Het team Openbare Orde & Veiligheid is binnen de gemeente Utrechtse Heuvelrug tevens verantwoordelijk voor onderstaande onderwerpen (niet limitatief):

- Het onderhouden van het partnerschap en samenwerking met de politie en het Openbaar Ministerie. Dit geldt zowel op lokaal én regionaal niveau. Adviseurs van team OOV zijn met regelmaat voorzitter van, of nemendeel aan een grote diversiteit aan veiligheidsoverleggen, zoals het lokale veiligheidsoverleg, de voorbereiding op de gezagsdriehoek en het Districtelijk Veiligheidscollege.
- Het bijdragen aan lokale, regionale of landelijke beleidsontwikkelingen door actieve deelname in werkgroepen.
- Het per direct inzetten op (ad-hoc) veiligheidscasuïstiek en –incidenten binnen de eigen gemeente, waarbij de veiligheidsadviseurs dag en nacht ingezet kunnen worden om in samenwerking met de veiligheidspartners direct te handelen of adviseren.
- Het (per direct) inzetten van bestuurlijke maatregelen, alsmede het uitvoeren van burgemeestersbevoegdheden uit de Gemeentewet, de Algemene Plaatselijke Verordening, Opiumwet, Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB) en het inzetten van noodbevoegdheden bij wanordelijkheden. Tevens adviseren en coördineren de adviseurs op de bevoegdheden voortkomende uit de Wet tijdelijk huisverbod, de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg én de Wet Zorg & Dwang.
- Het coördineren van het interventieteam (1x per 2 weken) om, in samenwerking met de partners uit het zorg- en veiligheidsdomein, de inzet op inwoners met complexe meervoudige problematiek te borgen. Het team is verantwoordelijk voor de voortgang en inzet van maatregelen in casuïstiek.
- Het coördineren van het lokaal ondermijningsteam, waarbij signalen worden onderzocht, een plan van aanpak wordt gemaakt en maatregelen worden uitgevoerd om diverse vormen van ondermijnende criminaliteit op te sporen.
- Het coördineren of organiseren van (jaarlijks terugkerende) evenementen, zoals de jaar-wisseling, de Veiligheidsdag, de Week van de Veiligheid, de Week tegen Ondernijning of andere specifieke bijeenkomsten voor inwoners, ondernemers, organisatie of het bestuur.
- Het coördineren van de groepsaanpak, waarin jeugdige overlastgevers worden besproken om te komen tot aanpak voor het voorkomen van ongewenst gedrag in de openbare ruimte.
- Het coördineren van de inzet van buurtbemiddeling, alsmede de aanpak op structurele en ernstige vormen van woonoverlast en treiterijen.

- Alle interne advisering op diverse thema's en ontwikkelingen waarbij veiligheidselementen een rol spelen.
- Het realiseren en borgen van een adequate interne en externe crisisbeheersings- en rampenbestrijdingsorganisatie, alsmede het participeren in de Veiligheidsregio Utrecht.

Colofon

Het Uitvoeringsprogramma (UVP) Utrechtse Heuvelrug 2023-2024 is een samenwerking tussen: gemeenten Renswoude, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal en Wijk bij Duurstede & Politie en OM.

